

Anvisningar för examensarbete i psykoterapi (PSTP45), 15 hp

Kursens uppläggning

Kursen ”Examensarbete” styrs av en utbildningsplan fastställd av styrelsen för Psykologiska institutionen, som är giltig från och med höstterminen 2024 (se institutionens hemsida). Kursen består av ”Problemformulering och undersökningsplan” (PU), 4 hp och ”Genomförande och Rapport skrivning” 11 hp och är förlagd till utbildningens sista läsår. På termin 5 skrivs PU och under termin 6 genomförs och slutförs arbetet.

Kursens mål och innehåll

Kursen behandlar kunskap om vetenskapligt skrivande som är kliniskt relevant för området psykoterapi. Studenterna skriver, individuellt eller i par, ett examensarbete inom ett psykoterapeutiskt relevant område. Vi uppmuntrar att man skriver i par. Primärt skall arbetet vara empiriskt, men litteraturoversikter kan också utföras, och då i form av meta- eller begreppsanalyser. Utbildningens mål är att ge övning i att självständigt formulera och analysera ett problem samt att genomföra och skriftligt avrapportera en vetenskaplig undersökning.

PSTP45 (PROB). Problemformulering och undersökningsplan (PU), 4 hp

Som stöd till att formulera ett PU schemaläggs återkommande seminarier under termin 1 till 5. Det är under denna process man väljer ämne, diskuterar metod och avgränsningar och etablerar kontakt med lämplig handledare. Kursansvariga står vid behov till förfogande via e-post, telefon och enskilda samtal. Den skriftliga undersökningsplanen examineras senast under termin 5. Den betygsätts inte enligt den sjugradiga skalan utan bedöms som godkänd/ej godkänd/kompletteras. PU skall ses som ett arbetsdokument och en överenskommelse mellan student, examinator och handledare. På psykologiska institutionens hemsidor (avdelningars, forskargrupper och anställdas hemsidor) finns information om på institutionen pågående forskning vilka kan ge uppslag till idéer angående forskningsprojekt inom vilka uppsatserna kan skrivas. Etikdeklaration ska lämnas in när PU blivit godkänd. Se vidare: specifika anvisningar för PU.

PSTP45 (UPPS). Genomförande och Rapport skrivning, 11 hp

Examensarbetet slutförs och avrapporteras i slutet av termin 6 under 2 till 3 schemalagda dagar. Seminariebehandling av egen uppsats samt opposition på annan students uppsats ingår som obligatorium, liksom deltagande i minst 3 ytterligare uppsatsseminarier. Seminariedeltagandet är lärorikt och en god förberedelse för det egna uppsatsskrivandet samt för den egna opponeringen. Se vidare dokumentet ” Anvisningar för uppsatsseminarier på Psykoterapeutprogrammet”.

Etikdeklaration

För att säkerställa att de uppsatserna som genomförs på institutionen genomförs enligt gällande lagar och riktlinjer avseende etik i forskning måste alla studenter tillsammans med sina handledare fylla i dokumentet Etikdeklaration inför examensarbete som återfinns i elektronisk form här: https://www.su.se/polopoly_fs/1.611927.1652267943!/menu/standard/file/Etikdeklaration_220428.pdf Såväl handledare som student ska signera dokumentet elektroniskt varefter det mailas in till studentexpeditionen. Student som samlar in egna data måste lämna in det ifyllda och signerade dokumentet innan datainsamling påbörjas, och i förekommande fall lämna intyg om godkännande från verksamhetschef/motsvarande att data insamlas inom ramen för en verksamhetsutvärdering. Etikdeklarationen samt ev. intyg från arbetsgivare skall mailas till studentexpeditionen, studieadmin@psychology.su.se i samband med att PU blivit godkänt.

Förväntade studieresultat

Efter genomgången kurs skall den studerande kunna:

- Formulera en frågeställning/hypotes, samla in, bearbeta data enligt beprövade vetenskapliga metoder, samt kritiskt pröva eget arbete och kunna kommunicera resultaten.
- Bidra till utveckling av yrke och verksamhet.

- Ha fördjupad kunskap om samband mellan vetenskap och beprövad erfarenhet, samt se sambandets betydelse för yrkesutövningen.
- Visa förmåga att identifiera etiska aspekter på eget forsknings- eller utvecklingsarbete

Undervisning och handledning

Examensarbetet i psykoterapi som formellt examineras under termin 6 föregås av följande moment:

Termin 1: Introduktion till examensarbete. Litteratursökning.

Termin 3: Forskningsetik. Egen forskningsfråga. Att skriva en "Problemformulering och undersökningsplan" (PU)

Termin 4: Egen forskningsfråga. Att skriva en "Problemformulering och undersökningsplan" (PU)

Överenskommelse med handledare skall vara klart under terminen.

Termin 5: Egen forskningsfråga. PU skall examineras under terminen.

Termin 6: Examensarbetet examineras i slutet av terminen.

Handledare (interna och externa) väljs i samråd med kursansvariga, utifrån det valda forskningsområdet. Beroende på forskningsområde kan det i vissa fall vara motiverat med ett delat handledarskap (en intern handledare krävs dock alltid). Handledaren skall vara disputerad.

Kunskapskontroll och examination

Kurskraven innefattar att studenten skall vara opponenter på annans arbete och närvara vid minst tre examinationsseminarier. Seminariedeltagandet är lärorikt och en god förberedelse för det egna uppsatsskrivandet varför det är värdefullt att delta tidigt under utbildningen. Seminarierna annonseras via Athena. Särskild blankett för att styrka sitt deltagande finns på kurssajten i Athena. Studenten försvarar sitt arbete vid ett examinationsseminarium med examinator närvarande och med en annan student som opponenter. Examinationen avser både det skrivna arbetet och det muntliga försvaret av detta.

Betygsättning

Som betyg används den sjugradiga betygsskalan A till F. Bedömningen av kursen baseras på följande aspekter:

- *Teoretisk förståelse och analys*, demonstrerad genom att teoretiska/kliniska resonemang är integrerade, fokuserade och relevanta.
- *Metodkunskaper och skicklighet* i att välja och tillämpa undersökningsmetoder som kan besvara forskningsfrågan, vare sig ansatsen är huvudsakligen kvalitativ, kvantitativ eller teoretisk. Förmåga till kritisk reflektion kring den valda metodikens styrkor och begränsningar.
- *Rapportskrivning*. Uppsatsen bedöms i vilken grad den är logiskt uppbyggd och välstrukturerad, med genomgående och tydligt fokus på undersökningens syfte och frågeställning(ar). Språket bör vara så lättläst som ämnet tillåter. Regler om formalia skall följas korrekt, särskilt viktigt avseende referenser och citeringar.
- *Självständighet* bedöms av examinator i samråd med handledare. Studentens egna initiativ, ansvarstagande och förberedelse inför handledning, kreativitet och kritisk reflektion ingår.

Studenternas insatser inom ovanstående områden bedöms var för sig på en sexgradig skala (0=ej godtagbar, 1=vissa brister måste åtgärdas, 2=godtagbar trots vissa brister, 3=godtagbar, 4=bra, 5=mycket bra), skalpoängen samt oppositionens kvalitet sammanvägs sedan. Kursdeltagares opposition på en uppsats bedöms av examinator på en tregradig skala (0= ej godtagbar, 1=godtagbar, 2=bra). För högsta poäng krävs en noggrann, engagerad och intresseväckande presentation av annans uppsats. Tar upp väsentliga diskussionspunkter, konstruktiv kritik. En godtagbar opposition (1) innebär en noggrann genomgång av annans uppsats, med diskussion av både förtjänster och tillkortakommanden.

Studerande som underkänts två gånger i prov på kursen eller del av kursen har rätt att begära att annan lärare skall utses för att bestämma betyg på kursen. Framställan härom kan göras till institutionsstyrelsen eller den tjänsteman styrelsen utser.

Maximalt antal poäng på det självständiga arbetet är 22 poäng, 20 för det egna uppsatsarbetet och 2 för opposition. Sjugradig betygsskala, A-F, presenteras i tabellen nedan.

Betygsskala

A Lärandemål har uppfyllts i exceptionellt hög utsträckning	Insatserna på samtliga fem områden har bedömts som minst ”bra” och summerats till minst 20.
B Lärandemål har uppfyllts i mycket hög utsträckning	Insatserna på samtliga fem områden har bedömts som minst ”bra” och summerats till minst 18.
C Lärandemål har uppfyllts i hög utsträckning	Insatserna på samtliga fem områden har bedömts som minst ”godtagbar” och summerats till minst 15.
D Lärandemål har uppfyllts helt godtagbart.	Insatserna på samtliga fem områden har bedömts som minst ”godtagbar” och summerats till minst 13.
E Lärandemålen har uppfyllts, trots vissa brister.	Insatserna på samtliga fem områden har bedömts som minst ”godtagbar med vissa brister” och summerats till minst 9.
Fx Lärandemål har inte uppfyllts.	Insatsen på ett eller flera områden bedöms som att det finns ”vissa brister som måste åtgärdas”, men inget område har bedömts som ”ej godtagbart”.
F Lärandemål har inte uppfyllts och bedöms inte vara möjliga att uppfylla inom ramen för handledarledd tid.	Insatsen på ett eller flera områden bedöms som ”ej godtagbart”.

Tidpunkt för betygssättningen

Efter seminariet har författaren möjlighet att använda sig av de synpunkter som framförts och revidera sitt manus. Betyg på examensuppsatsen sätts då slutversionen inlämnats till examinator och laddats upp på Athena för textjämförelsekontroll, vilket skall ske inom 14 dagar efter seminariebehandlingen. Vid betygssättningen värderas även hur författaren förmått diskutera sitt arbete vid seminariet och använda sig av den eventuella kritik som framförts. Om slutversion inte inlämnats inom 3 månader fastställs betyget baserat på seminarieversionen av uppsatsen, i oreviderat skick.

Vi rekommenderar dig att lägga in den färdiga uppsatsen på DIVA (se särskild instruktion på institutionens hemsida), så att den kan hittas av andra intresserade.

Kurslitteratur

Individuellt vald litteratur i samråd med kursansvarig och handledaren.

Checklista för vetenskapligt arbete

Problemformulering och undersökningsplan. Man väljer ämne, diskuterar avgränsningar och knyter kontakt med lämplig handledare (se t.ex. personliga hemsidor på Psykologiska institutionens hemsida). Kursansvariga står till förfogande via e-post, telefon och enskilda samtal, vid behov. En skriftlig "Problemformulering och undersökningsplan" (PU) lämnas till examinator senast i slutet av termin 5. Se särskild instruktion för PU i dokumentet "2023 Problemformulering och preläundersökningsplanPTU". PU diskuteras med handledare och i samråd med handledare skickas PU till den examinator du blivit tilldelad för godkännande. Etikdeklaration ska lämnas in när PU blivit godkänd. Samtliga dokument finns på kursens Athenasida.

Lästips inför skrivandet och examinationen.

I dokumentet "Smedler: "Några tips för vetenskapligt skrivande" ges några handfasta råd kring hur man griper sig an skrivprocessen. Du kan också få tips från " Hassmen_apa7_PG2021" samt från:

1. Levitt, H. M., Bamberg, M., Creswell, J. W., Frost, D. M., Josselson, R., & Suárez-Orozco, C. (2018/01//). Journal article reporting standards for qualitative primary, qualitative meta-analytic, and mixed methods research in psychology: The APA publications and communications board task force report. *American Psychologist*, 73(1), 26-46. doi:<https://doi.org/10.1037/amp0000151>
2. Levitt, H. M., Bamberg, M., Creswell, J. W., Frost, D. M., Josselson, R., & Suárez-Orozco, C. (2018/01//). Journal article reporting standards for qualitative primary, qualitative meta-analytic, and mixed methods research in psychology: The APA publications and communications board task force report. *American Psychologist*, 73(1), 26-46. doi:<https://doi.org/10.1037/amp0000151>

Vad gäller formalia ska uppsatsen följa riktlinjer APA7, se:

- a. <https://apastyle.apa.org/>
 - i. <https://apastyle.apa.org/style-grammar-guidelines/paper-format>
 - ii. <https://apastyle.apa.org/style-grammar-guidelines/references>
- b. <https://kib.ki.se/skriva-referera>
 - i. <https://kib.ki.se/skriva-referera/skriva-referenser-apa-vancouver>

Inför examinationen, se dokumentet

"Anvisningar för uppsattsseminarier på Psykoterapeutprogrammet".

Sammanfattning av Innehållsaspekter när man skriver och värderar en uppsats. Nedan punkterna kan ha olika tyngd, beroende på uppsatsämne och ansats.

- Uppsatsen som helhet

Finns det en röd tråd i uppsatsen som är lätt att följa?

Bildar de olika delarna av uppsatsen en logiskt sammanhängande enhet?

Är uppsatsen klart och okonstlat skriven med framhävande av det som är relevant?

Hur flyter språket? Är uppsatsen stilistiskt någorlunda sammanhållen?

Är referenserna korrekt angivna? Hur används citat?

- Titel och abstrakt

Återger titeln det centrala temat i uppsatsen? Är den tillräckligt specifik? Kan den kortas?

Får man utifrån sammanfattningen (abstrakt) en någorlunda klar bild av uppsatsens innehåll?

- Inledning

Placerar inledningen uppsatsens centrala tema i sitt bredare sammanhang?

Är den teoretiska referensramen relevant för temat? Är den alltför bred? Otillräcklig?

Hur förankras den egna undersökningen i tidigare forskning? Är redovisningen väl

organiserad, kring centrala teman – eller har den karaktär av katalog?

Tycks litteratursökningen vara väl genomförd? Framgår det hur den gjorts?

- Syfte

Leder inledningen logiskt till formulering av syfte och frågeställningar?
Är frågeställningarna tillräckligt specifika och forskningsbara?

- Metod

Är den valda metoden rimlig i förhållande till frågeställningarna?
Är metoden så väl beskriven att undersökningen skulle kunna replikeras?
Är varje variabel operationellt definierad (ej tillämpligt vid kvalitativa studier)?
Hur ser valet av undersökningsdeltagare ut, hur förhåller sig stickprovet till populationen?
Har nödvändiga och tillräckliga kontrollåtgärder vidtagits?
Vilka etiska överväganden finns (se Vetenskapsrådets Etiska principer)?

- Resultat

Har adekvata databearbetningsmetoder använts?
Har resultaten presenterats på ett överskådligt och klart sätt? Finns det bättre alternativ?
Har ev. tabeller och figurer tydliga rubriker?
Har resultaten strukturerats så att frågeställningarna klart besvaras?

- Diskussion

Tolkas resultaten på ett rimligt sätt? Är slutsatserna välgrundade?
(Eller håller författaren fast vid föreställningar som inte fått något stöd?)
Integreras den egna undersökningen med tidigare forskning och teori?

- Referenser

Är referenserna korrekt rapporterade enligt APA7?
Finns alla referenser i texten med i referenslistan?
Finns alla referenser i referenslistan med i texten?

Centrala dokument

- 2023 Problemformulering och prel undersökningsplanPTU
- Anvisningar för uppsattsseminarier på Psykoterapeutprogrammet
- Smedler: "Några tips för vetenskapligt skrivande"
- Hassmen_apa7_PG2021
- Blankett för deltagande i uppsattsseminarier
- Etikdeklaration

Kursansvarig för KBT

Therese Anderbro, Med.dr., lektor, leg psykolog, leg psykoterapeut, handledare i KBT
therese.anderbro@psychology.su.se

Examinatorer för KBT

Therese Anderbro, Med dr, leg psykolog, leg psykoterapeut, handledare i KBT

Per Carlbring, Professor, leg psykolog, leg psykoterapeut, specialist i klinisk psykologi
per.carlbring@psychology.su.se

Nora Choque-Olsson, PhD, leg psykolog, leg psykoterapeut, specialist i klinisk psykologi
nora.choque-olsson@psychology.su.se

Kursansvarig för PDT

Camilla von Below, lektor, PhD, leg psykolog, leg psykoterapeut
camilla.vonbelow@psychology.su.se

Examinatorer för PDT

Björn Philips, Professor, leg psykolog, leg psykoterapeut

bjorn.philips@psychology.su.se

Stephan Hau, Professor, leg psykolog, leg psykoterapeut, specialist i klinisk psykologi
stephan.hau@psychology.su.se

Peter Lilliengren, PhD, leg psykolog, leg psykoterapeut, handledare i PDT
peter.lilliengren@psychology.su.se

Lilianne Döllinger, PhD, leg psykolog, leg psykoterapeut, lillian.dollinger@psychology.su.se

Plagiat, fusk och otillåtet samarbete

Som en del i ditt ansvar som student ingår att känna till de regler som finns för examination. Utförlig information finns både på institutionens och Stockholms universitets hemsida www.su.se/regelboken

Mer information finns också på institutionens hemsida:

<https://www.su.se/psykologiska-institutionen/utbildning/under-utbildningen/plagiat-fusk-och-st%C3%B6rande-av-verksamheten-1.512308>

Lärare är skyldiga att anmäla misstanke om fusk och plagiat till rektor och disciplinnämnden. Plagiat och fusk blir alltid ett disciplinärende och kan leda till avstängning.

Ett exempel på plagiat är att ordagrant eller nästan ordagrant skriva av en text (gäller även enstaka meningar) och inte ange varifrån detta kommer. Detta gäller även texter du själv skrivit tidigare (självplagiat).

Till fusk räknas till exempel att ha med otillåtna hjälpmedel, som mobil, på prov. Att ha studiegrupper tillsammans är utvecklande och tidsbesparande, men när det kommer till examinationsuppgifter måste du vara noggrann med att arbeta själv (om inte annat tydligt anges) för att inte riskera att det ska räknas som otillåtet samarbete.

Att låta en AI-chattbot skriva en text som mer eller mindre obearbetad lämnas in som studentens egen i försök att vilseleda examinator kan likställas med spökskrivning och/eller plagiat och är normalt att betrakta som fusk. Vad gäller användning av AI-chattbot i övrigt hänvisas till kursanvisningar och lärares anvisning.